



# BUSKSKVETTEN

Nr. 1 \* 2000 \* 16. årgang

---



RINGDUE

---

Organ for Norsk Ornitologisk Forening  
Avdeling Buskerud

## REDAKSJONELT:

REDAKTØR: Jens Erik Nygård  
Brinken 19  
3400 Lier  
Epost : jenygard@online.no

OPPLAG: 320  
ABONNEMENT: kr.75,- pr. år

Stoff til Buskskvetten sendes fortrinnsvis direkte til redaktøren. Manuskripter bør leveres via epost eller på diskett. Stoff som er skrevet på data behøver ikke å ha ferdig layout. Styret i NOF - Buskerud fungerer som redaksjonsmedarbeidere, og kan brukes som kontaktpersoner

### ANNONSEPRISER:

1/1 side kr 500,- for 1 innrykk, kr 2000,- pr år  
1/2 side kr 250,- for 1 innrykk, kr 1000,- pr år  
1/4 side kr 125,- for 1 innrykk, kr 500,- pr år

NESTE NUMMER AV BUSKSKVETTEN KOMMER CA 1. JUNI  
FRIST FOR INNSENDING AV STOFF: 1. MAI

## NOF AVD. BUSKERUDS STYRE 1999

Leder /redaktør :	Jens Erik Nygård	D.O. 1.1.	jenygard@online.no
Nestleder:	Jon Ludvig Hals	Øvre Eiker 1.1	
Kasserer:	Jostein Bakke	Øvre Eiker 1.1	vsjoba@veiavangen.gs.bu.no
1. styremedlem	Torkild Jensen	D.O. 1.1.	torkild@stud.ntnu.no
2. styremedlem:	Tønny Andersen	D.O. 1.1	tonnyan@online.no
1. varamedlem	Lars Thomas Poppe	D.O. 1.1.	ltpoppe@hotmail.com
2. varamedlem	Erland Tollefsen	D.O. 1.1	ertollef@online.no
Revisor:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	
Valgkomite:	Per Øistein Klunderud	Øvre Eiker 1.1.	
	Magne Sjøblom	Øvre Eiker 1.1.	

## KONTINGENT :

Direktemedlemmer senior : kr. 75,- pr. år  
junior : kr. 50,- pr. år  
støttemedlem : kr. 30,- pr. år (mottar ikke Buskskvetten)  
Lokallagskontingent : kr. 30,- pr. betalende medlem registrert 1.10 inneværende år

Forsidebildet er tatt av Flemming Ahlmann. Forsidebildet i nr. 3/99 var tegnet av Magnus Ullmann.

## Innhold

Leder		side 3
Linnesstranda - årsrapport 1999	Jens Erik Nygård	side 4
Småplukk		side 9
Siste nytt fra Buskerud		side 10
IKT for ornitologen - 2. World Wide Web	Jens Erik Nygård	side 11
Havsule i Lier		side 14
Killingen - årsrapport 1999	Torkild Jensen	side 15
Årsmelding fra Ø.Eiker lokallag		side 20
10 fuglespørsmål	Jens Erik Nygård	side 22

### Leder :

Så er et årtusenskifte forbi, og livet går videre som normalt. Jeg sitter her og taster på min datamaskin, som ikke har hatt noen y2k-syke som jeg har merket. Men ser jeg ut av vinduet, så blir jeg minnet om at alt kanskje ikke er helt som det skal være, midt i februar. Det er ikke en snøflekk å se, flere plussgrader på gradestokken og sterk vind fra sør. Fuglebrettet er det liten interesse for, min 25 kg - sekk med solsikkefrø er knapt påbegynt. Så har vel fuglene det bra ute i skogen.

Vi ornitologer har lett for å se på klimautviklingen som positiv fordi det bringer spennende sørlige fuglearter inn i området vårt. Så fryktelig glad i meterhøye snøfonner er vi heller ikke. Men det er ikke fritt for at en tenker med vemodighet tilbake på barndommen 60 åra, og på hvor selvfølgelig leik i snøen og skigåing var for oss.

Det som vi opplever nå er kanskje ikke annet enn det som folk på Sørlandet og Vestlandet har vært vant til i alle år. Likevel sniker det seg inn en ubehagelig følelse av at ting kan bli verre. Vi kan ikke stole på at været utvikler seg til det bedre. Har vi først begynt å påvirke været, så er det ikke godt å si i hvilken retning det går. Det er all grunn til å legge press på de politiske myndigheter for å få til en reduksjon i utslippet av klimagasser. Gasskraftverk bygget med gammel teknologi er ikke et bidrag til dette !

Som redaktør har jeg nå lagt bak meg den første årgangen. Jeg er rimelig fornøyd med resultatet, men jeg ønsker meg mer stoff og bilder å velge i.

Jeg registrerer at det er en smule uenighet i leserkaren om hva slags stoff som er godt stoff. Noen ønsker seg mer av det lette og færre lange, detaljerte rapporter. Jeg er enig i at mer lett stoff hadde vært ønskelig, men det er nå engang slik at det er rapportene som blir sendt inn og som er ønsket av den mest ornitologisk aktive delen av medlemsmassen. Annet stoff må jeg mase for å få, eller skrive det selv. Jeg mener dessuten at vi har en forpliktelse til å publisere stoff som har faglig verdi og som kan fungere som referanse for framtidige generasjoner av ornitologer.

Det koster en del å gi ut et blad som Buskskvetten. For øyeblikket ligger det på ca. 16 kr. per nummer. Lokallagenes medlemmer betaler kun 30 kr, en sum som også skal dekke andre utgifter som fylkesavdelingen har. De resterende kostnader dekkes av det frivillige arbeid som en del av fuglemiljøet gjør i form av ornitologiske prosjekter. Det er rimelig at de får noe igjen, i form av å få sine rapporter trykte. Et spørsmål er om vi får nye prosjekter som det kan søkes om støtte til, slik at vi får grunnlag for å utgi Buskskvetten videre. Det er ønskelig å øke inntektene fra annonser, men da må det noen jobbe med saken, de kommer ikke av seg selv. Det er heller ikke til å unngå at medlemmenes direkte bidrag økes noe.

De som ønsker seg et bedre medlemsblad, bør ta ansvar og bidra til dette ved å sende inn artikler, bilder, tegninger og annonser. Så kan redaktøren se det nye tusenår lysere i møte !

# Fuglelivet i Linnestranda naturreservat. Rapport 1999

av Jens Erik Nygård

Ettersom jeg nettopp har sendt ut en statusrapport for Linnestranda som dekket mesteparten av året 1999 (Buskskvetten nr. 4/99 s. 128-147), så vil det bli en litt avkortet utgave av årsrapporten denne gang.

De artene som er kommentert, er de som er blitt observert etter at statusrapporten gikk i trykken, og de som er blitt gjenstand for rettinger.

I 1999 fortsatte den positive utviklingen når det gjelder dekningsgrad og antall observerte arter.

Totalt ble Linnestranda besøkt 167 ganger fordelt på 120 dager. Resultatet ble 135 arter på ett år, 6 mer enn året før. Nye arter for Linnestranda ble smålom, hvitkinngås, mandarinand, sjøorre, lerkfalk, fjellvåk og fossefall. Dermed er vi nådd opp i en total på 188 arter.

Jeg minner om at Linnestranda har egen hjemmeside på Internett. Den er plassert under NOF Drammen og omegns hjemmeside, som har adressen <http://home.sol.no/~jenygd/nof.htm>.

## Artsliste

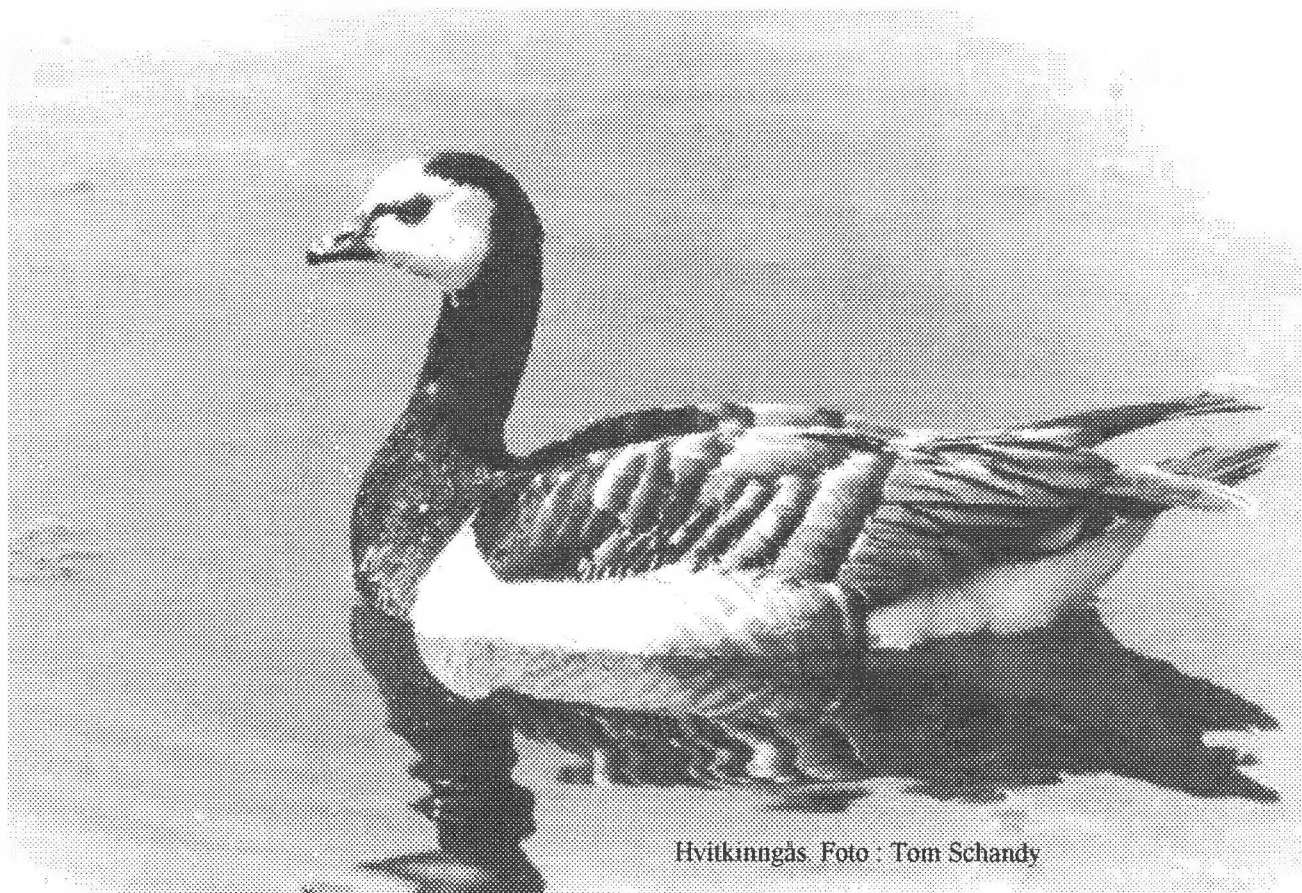
Art	1999 maks. antall	Dato (år sist sett)
(Arter merket med * har fått egen omtale)		
Storlom <i>Gavia arctica</i>		(1998)
Smålom <i>Gavia stellata</i>	1	9.10 - 22.10
Dvergdykker <i>Tachybaptus ruficollis</i>	1	29.5, 14.11
Toppdykker* <i>Podiceps cristatus</i>	3	23.4
Horndykker <i>Podiceps auritus</i>	2	17.4
Storskarv <i>Phalacrocorax carbo</i>	55	2.5
Gråhegre* <i>Ardea cinerea</i>	7	13.8
Knoppsvane <i>Cygnus olor</i>	28	10.9
Sangsvane <i>Cygnus cygnus</i>	2	21.3, 11.12
Sædgås <i>Anser fabalis</i>		(1981)
Kortnebbgås <i>Anser brachyrhynchus</i>	300	16.5
Grågås* <i>Anser anser</i>	197	29.8
Kanadagås <i>Branta canadensis</i>	73	21.9
Hvitkinngås <i>Branta leucopsis</i>	3	29.8
Rustand <i>Tadorna ferruginea</i>		(1978)
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	4	16.5
Mandarinand <i>Aix galericulata</i>	1	18.4
Brunnakke <i>Anas penelope</i>	29	26.9
Krikkand <i>Anas crecca</i>	70	2.5
Stokkand <i>Anas platyrhynchos</i>	220	27.3, 15.10
Stjertand <i>Anas acuta</i>	7	22.4
Knekkand <i>Anas querquedula</i>	1	20.5
Skjeand <i>Anas clypeata</i>	1	4.10
Taffeland <i>Aythya ferina</i>	2	22.4, 26.4, 15.8
Toppand <i>Aythya fuligula</i>	24	30.10
Bergand <i>Aythya marila</i>	2	19.10 - 30.10

Art (Arter merket med * har fått egen omtale)	1999 maks. antall	Dato (år sist sett)
Ærfugl <i>Somateria molissima</i>		(1997)
Havelle <i>Clangula hyemalis</i>		(1977)
Svartand* <i>Melanitta nigra</i>	1	14.5, 30.10
Sjørorre <i>Melanitta fusca</i>	4	16.4
Kvinand <i>Bucephala clangula</i>	42	19.4
Lappfiskand <i>Mergus albellus</i>		(1998)
Siland <i>Mergus serrator</i>	13	3.5
Laksand <i>Mergus merganser</i>	34	14.5
Myrhauk <i>Circus cyaneus</i>		(1979)
Sivhauk <i>Circus aeruginosus</i>	1	12.8
Hønehauk <i>Accipiter gentilis</i>	1	30.1, 2.4
Spurvehauk <i>Accipiter nisus</i>	1	Flere ganger
Musvåk <i>Buteo buteo</i>	2	5.4
Fjellvåk <i>Buteo lagopus</i>	1	26.4
Vepsevåk <i>Pernis apivorus</i>		(1997)
Fiskeørn <i>Pandion haliaetus</i>	2	13.5
Tårnfalk <i>Falco tinnunculus</i>		(1980)
Vandrefalk <i>Falco peregrinus</i>	1	8.5
Dvergfalk* <i>Falco columbarius</i>		(1995)
Lerkefalk <i>Falco subbuteo</i>	1	7.6, 13.8
Orrfugl <i>Tetrao tetrix</i>		(1996)
Jerpe <i>Bonasa bonasia</i>		(1998)
Fasan <i>Phasianus colchicus</i>	2	ofte
Vannrikse <i>Rallus aquaticus</i>		(1994)
Myrrikse <i>Porzana porzana</i>		(1982)
Sivhøne* <i>Gallinula chloropus</i>	1	14.10, 30.10
Sothøne <i>Fulica atra</i>		(1998)
Trane <i>Grus grus</i>	6	21.4
Tjeld <i>Haematopus ostralegus</i>	1	23.4, 5.5, 15.5
Dverglo <i>Charadrius dubius</i>	2	6.5, 13.5, 15.5
Sandlo <i>Charadrius hiaticula</i>	4	24.4
Heilo <i>Pluvialis apricaria</i>		(1998)
Tundralo <i>Pluvialis squatarola</i>		(1978)
Vipe <i>Vanellus vanellus</i>	35	27.3
Polarsnipe <i>Calidris canutus</i>		(1977)
Dvergsnipe <i>Calidris minuta</i>		(1996)
Temmincksnipe <i>Calidris temminckii</i>		(1995)
Tundrasnipe <i>Calidris ferruginea</i>		(1974)
Fjæreplytt <i>Calidris maritima</i>		(1995)
Myrsnipe <i>Calidris alpina</i>		(1998)
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	2	29.8
Kvartbekkasin <i>Lymnocyptus minimus</i>		(1998)
Enkeltbekkasin <i>Gallinago gallinago</i>	9	22.4
Dobbeltbekkasin <i>Gallinago media</i>		(1978)
Rugde <i>Scolopax rusticola</i>		(1979)
Småspove <i>Numenius phaeopus</i>	4	7.5, 12.5
Storspove <i>Numenius arquata</i>	30	22.4
Sotsnipe <i>Tringa erythropus</i>	1	17.8

Art (Arter merket med * har fått egen omtale)	1998 maks. antall	Dato (år sist sett)
Rødstilk <i>Tringa totanus</i>	4	7.5
Gluttsnipe <i>Tringa nebularia</i>	20	13.5
Skogsnipe <i>Tringa ochropus</i>	5	22.4, 27.4
Grønnstilk <i>Tringa glareola</i>	3	13.5
Strandsnipe <i>Actitis hypoleucos</i>	17	8.8
Steinvender <i>Arenaria interpres</i>		(1972)
Dvergmåke <i>Larus minutus</i>		(1994)
Hettemåke <i>Larus ridibundus</i>	100	ofte
Fiskemåke <i>Larus canus</i>	150	30.4, 16.5
Sildemåke <i>Larus fuscus</i>	7	12.5
Gråmåke <i>Larus argentatus</i>	300	26.3
Grønlandsmåke <i>Larus glaucooides</i>		(1995)
Polarmåke <i>Larus hyperboreus</i>		(1978)
Svartbak <i>Larus marinus</i>	40	26.3
Splitterne <i>Sterna sandvicensis</i>		(1978)
Makrellterne <i>Sterna hirundo</i>	4	3.5, 7.4, 14.4
Rødnebbterne <i>Sterna paradisaea</i>		(1997)
Lomvi <i>Uria aalge</i>		(1998)
Bydue <i>Columba livia var. domestica</i>	50	10.10
Skogdue <i>Columba oenas</i>	6	14.5, 8.8
Ringdue* <i>Columba palumbus</i>	250	5.4
Tyrkerdue <i>Streptopelia decaocto</i>		(1998)
Gjøk <i>Cuculus canorus</i>		(1982)
Kattugle <i>Strix aluco</i>		(1997)
Hornugle <i>Asio otus</i>		(1978)
Jordugle* <i>Asio flammeus</i>		(1980)
Tårnseiler <i>Apus apus</i>	60	5.6
Isfugl <i>Alcedo atthis</i>	1	18.4
Vendehals <i>Jynx torquilla</i>	2	13.5
Gråspett <i>Picus canus</i>		(1973)
Grønnspekk <i>Picus viridis</i>	1	ofte
Svartspett <i>Dryocopus martius</i>	1	17.8
Flaggspett <i>Dendrocopos major</i>	2	7.10
Dvergspett <i>Dendrocopos minor</i>	3	5.4, 11.4, 2.5
Hvitryggspett <i>Dendrocopos leucotos</i>		(1973)
Sanglerke <i>Alauda arvensis</i>	40	26.9
Sandsvale <i>Riparia riparia</i>	110	15.8
Låvesvale* <i>Hirundo rustica</i>	300	31.8
Taksvale <i>Delichon urbica</i>	50	19.5
Trepiplerke* <i>Anthus trivialis</i>	4	13.5
Heipiplerke <i>Anthus pratensis</i>	30	22.9
Skjærpiplerke <i>Anthus petrosus</i>		(1998)
Gulerle <i>Motacilla flava</i>	50	21.8
Vintererle <i>Motacilla cinerea</i>	2	27.3
Linerle <i>Motacilla alba</i>	45	6.11
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	4	21.3
Fossefall* <i>Cinclus Cinclus</i>	1	28.12

Art (Arter merket med * har fått egen omtale)	1998 maks. antall	Dato (år sist sett)
Gjerdesmett <i>Troglodytes troglodytes</i>	5	flere ganger
Jernspurv <i>Prunella modularis</i>	4	11.4
Rødstrupe* <i>Erithacus rubecula</i>	40	3.10
Nattergal <i>Luscinia luscinia</i>	4	23.5, 24.5, 6.6
Blåstrupe <i>Luscinia svecica</i>		(1998)
Rødstjert <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	13.5
Buskskvett <i>Saxicola rubetra</i>	1	18.9
Steinskvett <i>Oenanthe oenanthe</i>		(1998)
Ringtrost <i>Turdus torquatus</i>	1	18.4, 2.5
Svarttrost* <i>Turdus merula</i>	12	5.4
Gråtrost <i>Turdus pilaris</i>	150	10.10
Måltrost <i>Turdus philomelos</i>	10	18.4, 10.10
Rødvingetrost <i>Turdus iliacus</i>	40	10.10
Duetrost <i>Turdus viscivorus</i>	2	5.4
Gresshoppesanger <i>Locustella naevia</i>		(1997)
Sivsanger <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		(1998)
Myrsanger* <i>Acrocephalus palustris</i>	2	6.6
Rørsanger <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	10	1.8, 22.8
Gulsanger <i>Hippolais icterina</i>	5	5.6
Møller <i>Sylvia curruca</i>	2	23.5, 24.5
Tornsanger <i>Sylvia communis</i>	2	24.5, 6.6, 24.7
Hagesanger <i>Sylvia borin</i>	10	23.5
Munk <i>Sylvia atricapilla</i>	8	6.6
Bøksanger <i>Phylloscopus sibilatrix</i>		(1981)
Gransanger <i>Phylloscopus collybita</i>	15	3.10
Løvsanger <i>Phylloscopus trochilus</i>	40	15.8, 22.8
Fuglekonge <i>Regulus regulus</i>		(1998)
Gråfluesnapper <i>Muscicapa striata</i>	8	15.5
Svarthvit fluesnapper <i>Ficedula hypoleuca</i>	2	15.5
Skjeggmeis <i>Panurus biarmicus</i>		(1998)
Stjertmeis* <i>Aegithalos caudatus</i>	6	11.12
Løvmeis <i>Parus palustris</i>	3	3.1, 27.3, 11.4, 30.10
Granmeis <i>Parus montanus</i>	4	3.10, 4.10
Svartmeis <i>Parus ater</i>	1	14.3, 27.3
Blåmeis <i>Parus caeruleus</i>	40	10.10
Kjøttmeis <i>Parus major</i>	15	10.10
Spettmeis <i>Sitta europaea</i>	4	29.8, 7.10
Trekryper <i>Certhia familiaris</i>	3	27.3
Tornskate <i>Lanius collurio</i>	1	17.8
Varsler <i>Lanius excubitor</i>	1	3.10
Nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i>	8	3.10
Skjære <i>Pica pica</i>	20	3.1, 11.4, 7.10, 10.10
Nøttekråke <i>Nucifraga caryocatactes</i>		(1998)
Kaie <i>Corvus monedula</i>	1300	30.1
Kornkråke <i>Corvus frugilegus</i>		(1996)
Kråke <i>Corvus corone</i>	1700	30.10
Ravn <i>Corvus corax</i>	4	18.5

Art	1998 maks. antall	Dato (år sist sett)
(Arter merket med * har fått egen omtale)		
Stær <i>Sturnus vulgaris</i>	600	31.8
Gråspurv <i>Passer domesticus</i>	10	10.1, 6.2
Pilfink <i>Passer montanus</i>	100	26.9
Bokfink <i>Fringilla coelebs</i>	20	5.4, 8.4, 11.4, 26.9
Bjørkefink <i>Fringilla montifringilla</i>	16	18.4
Grønnfink <i>Carduelis chloris</i>	50	3.10
Stillits <i>Carduelis carduelis</i>	10	27.3
Grønnsisik <i>Carduelis spinus</i>	300	27.8
Tornirisk <i>Carduelis cannabina</i>	10	26.9, 2.10
Bergirisk <i>Carduelis flavirostris</i>	50	8.4
Gråsisik <i>Carduelis flammea</i>	100	15.3
Grankorsnebb <i>Loxia curvirostra</i>		(1998)
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	3	15.9
Dømpap <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	15	3.1
Kjernebiter <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	2	22.4
Lappspurv <i>Emberiza lapponicus</i>		(1978)
Snøspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	5	27.3
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	30	26.9
Hortulan <i>Emberiza hortulana</i>		(1993)
Sivspurv <i>Emberiza schoeniclus</i>	25	23.4



Hvitkinngås. Foto : Tom Schandy



Observatører som er nevnt i artslista nedenfor  
Rolf E. Andersen (**REA**) – 39 besøk, Ole Edvard  
Bakken (**OEB**) 31 besøk, Jens Erik Nygård  
(**JEN**) – 69 besøk, Lars Thomas Poppe (**LTP**) -  
2 besøk, , Per Ole Syvertsen (**POS**) - 1 besøk

Andre observatører : Tonny Andersen - 1 besøk,  
Audun Brekke - 2 besøk, Morten Halmrast  
(ringmerking), Jan Mjaaland - 2 besøk, Jens  
Fossum - 2 besøk, Eli Gates - 3 besøk, Steinar  
Stueflotten – 4 besøk, Øyvind Syvertsen - 1  
besøk, Geir Brudal – 7 besøk, Torkild Jensen – 1  
besøk, Morten Winnes (ringmerking), Morten  
Halmrast (ringmerking). Takk for innsatsen alle  
sammen !

#### Artskommentarer :

Toppdykker : 1-3 ind var tilstede fra 4.9 - 7.11.

Gråhegre : 1 ind ble sett så seint som den 22.12  
(LTP). Dette er ny ekstremum for arten.

Grågås : 1 ind ble observert 12.12 (JEN).

Svartand : Tilføyelse : 1 hunn 14.5.99 (JEN,  
REA), 1 hunn 30.10.99 (JEN) og 1 hunn  
11.12.99 (JEN).

Dvergfalk : Rettelse : 25.4.97 rettes til 25.4.95.

Sivhøne : 1 ind. juv. 14.10 (EGA), 1 ind. juv.  
30.10 (JEN).

Ringdue : Rettelse : Største antall skal være 250  
ind. 5.4.99 (REA). Tre ind. 4.12 (REA) var ny  
høstekstremum.

Jordugle : Rettelse : Er falt helt ut. Settes inn  
etter hornugle med 1 ind 1.5.80 (POS).

Låvesvale : Ringmerkingen til Drammen ring-  
merkingsgruppe har gitt et gjenfunn. En ung  
låvesvale merket på Linnestranda 31.8.99 ble  
kontrollert i N'Gotto, Lobaye i den Sentral-  
afrikanske republikk 01.11.99.

Trepiplerke : 4 ind. 13.5 (REA) og 1 ind . 19.8  
(OEB).

Fossefall : 1 ind. ble sett i bekken fra rensean-  
legget den 28.12.99 (JEN). Dette er ny art for  
Linnestranda.

Rødstrupe : 1 ind 4.12 (JEN, OEB) er ny ek-  
stremum.

Svarttrost : 1 ind. 28.12 (JEN) er ny ekstremum .

Myrsanger : 1 ind 5.6 (OEB), 3 ind. 2.6 (REA), 2  
ind. 6.6 (JEN), 1 ind. 11.6 (REA) og 1 ind. 4.7  
(OEB).

Stjertmeis : 6 ind. 11.12.99 (JEN).



## Småplukk

### Årets fugl 2000

Linerla er valgt til årets fugl i NOF. Linerla er  
valgt for å engasjere vanlig naturinteresserte men-  
nesker. Ansvarlig for gjennomføringen av prosjek-  
tet er Arne Engås. Det er meningen at man skal  
maile inn observasjoner fra vårtrekket til en web-  
side der de blir presentert på et Norgeskart. Et  
liknende prosjekt ble gjennomført i Sverige for  
noen år siden. Sjekk disse sidene :

<http://home.c2i.net/franks/linerla/index.htm>

### Birdlife International

Naturvernorganisasjoner fra 114 land med nesten  
500 deltakere var samlet under BirdLifes verden-  
skonferanse i Malaysia for å ta del i lanseringen av  
en samlet plan for kampen mot et bedre livsmiljø  
— kalt BirdLife 2000.

#### En av åtte fuglearter truet av utryddelse

En ny rapport fra BirdLife International — To-  
gether for birds and people — ble lagt fram under  
konferansen. Denne viser at ca. 1200 fuglearter

står i fare for utryddelse i de kommende 100 år. Dette utgjør 12 % av det totale antall arter i verden. Rapporten sier også at i tillegg til dette så kan ytterligere 600-900 fuglearter havne på denne listen i de kommende år hvis den negative miljøutviklingen får fortsette. Rapporten presiserer at fuglene er sterke indikatorer på en sviktende miljøtilstand. På sikt deler befolkning og fugler de samme problemer og løsninger. Mange av våre vanlige fuglearter er i sterk tilbakegang som en konsekvens av høyt miljømessig press fra jord- og skogbruk og annen ekstrem utnyttelse av våre landarealer.

### Mange vanlige fugler har rask negativ utvikling — en av fire arter i Norge har problemer

Ser vi på situasjonen her til lands kan vi ta utgangspunkt i den nettopp utgitte "Nasjonale rødlista for truede arter i Norge" fra Direktoratet for naturforvaltning. Den viser at vi også merket tilbakegang for arter knyttet til landbruket. Og dagens driftsformer i jord- og skogbruk utgjør de viktigste truslene mot de rødlistede fugleartene. Det er tilbakegang for svalene våre, støren har sine problemer samt at både åkerrikse og hortulan, som tidligere var forholdsvis vanlige i tilknytning til kulturlandskapet, nå har status som direkte truet. I Norge har vi 222 fuglearter som er såkalte regelmessige hekkefugler. Av disse er hele 55

arter nedfelt på den norske rødlisten, dette utgjør 24,8 % av de regelmessige hekkefuglene. Av de 55 er seks arter plassert i kategorien utryddet, syv i kategorien direkte truet, ti i kategorien sårbar, femten i kategorien sjelden, ti i kategorien hensynskrevende og syv i kategorien bør overvåkes. Av disse er det for Norges del to arter som er globalt truet og det er åkerrikse og dverggås.

Morten Ree

(Utdrag av NOF-info nr. 7/99)

### Årsmøtet i NOF Buskerud

Vi minner om årsmøtet i NOF Buskerud, som holdes på Veiavangen ungdomsskole i Mjøndalen **mandag 6. mars kl. 18.30**. Se for øvrig innkallingen i forrige nummer.

### LRSK-rapportering

LRSK minner om innrapportering fra 1999-sesongen. For neste sesong gjelder foreløpig den rapporteringslista som stod trykket i Buskskvetten nr. 2/99.



## Siste nytt fra Buskerud

*Vi har opplevd en usedvanlig mild vinter, noe som også har preget fugleobservasjonene.*

På Linnestranda har fjorden vekslet mellom frosset og åpen, og har gitt lite grunnlag for et stabilt fugleliv. Noen få laksender, kvinender og stokkender har vært tilstede. En flokk med **snøspurv** ble observert 3.1. I begynnelsen av februar forsvant de siste restene av is, og det så ut til at **kråker** og **kaier** forflyttet seg til et skogholt ved Gulskogen.

På Fiskumvannet ble **svarthalsdykkeren** sist observert den 7.12. Eller rapporteres det om unormalt mye **kvinand**, hele 115 individer og **toppand** 40 individer. En **varsler** har holdt seg der i det siste. En **krykkje** ungfugl ble funnet død ved Jungervannet i Ø. Eiker.

Fra Drammenelva rapporteres **alkekonge** ved Stensetøya 7.12, 15.1 **storskarv** ved Holmen, 16.1 **taffelend** hann ved Steinberg, i Loeselva **stjertand** hann den 18.1, 1 **dvergdykker** ved Åmot, og 1 **lappfiskand**

og 14 **sothøner** i Bergsjø. Den 23.1 og 31.1 såes en krikand hann ved Hokksund

På spissen av Hurumlandet, Østnestangen er det sett den 8.12 4 **alkekonge**, 1 **alke** og 2 **lomvi**, 19.12 1 **heipiplerke** og 1 **skjærpiplerke**, 26.12 **vandrefalk**, 9.1 31 **krykkjer** og 5 **lomvier**.

Til slutt må nevnes en **svartryggerle** som ble observert på Bragernes torg 24.1 av Roger Holmen.



## IKT som hjelpemiddel for ornitologen - 2. World Wide Web av Jens Erik Nygård

I forrige artikkel tok jeg for meg epost. Siden da har antall deltakere i det lokale epostnettverket FuBu økt fra 26 til 43 deltakere. Jeg antar at enda flere ornitologer har skaffet seg tilgang til nettet.

Derfor skal vi i denne artikkelen surfe litt på Internett for å finne ut hva World Wide Web eller WWW kan by på.

### Foreninger

NOF og en rekke underavdelinger har sine egne hjemmesider. Der finner du også lenker til andre sider. NOF sentralt :

<http://www.uio.no/~csteel/nof/nof-hovedside.htm>

NOF avdeling Buskerud :

<http://home.sol.no/~jenygar/NOFBu>

### Bird Cams

er kameraer som formidler bilder fra naturen ut på Internett. Du kan følge med i utviklingen i ei fuglekasse, i et storkereir eller et rovfuglreir. Det er typisk steder nær bebyggelse, der det er lett å skaffe forbindelse mellom kamera og telenettet. Husk å tenke på sesong og tid på døgnet når du surfer på disse linkene.

Her er et storkereir i Tyskland :

<http://www.fedtke.de/>

og her er et tårnfalkpar i USA:

<http://www.jps.net/dnaprice/>

### Lyd

Fuglelyder kan du kjøpe på CD-plate eller kassett, men du kan også finne korte lydsnutter på nettet. Disse kan lagres på harddisken din og avspilles når det passer deg. Stefan Wehr er en tysk ornitolog som har laget en side om støren som imitator. Kikk på :

<http://people.frankfurt.netsurf.de/Stefan.Wehr/>

Hele samlinger av fuglelyder finner du på Andreas Jonssons fågelsångsida :

<http://www.misu.su.se/~andreas/birdsounds.htm>

og på European Birds - Songs and Sonograms  
<http://www-stat.wharton.upenn.edu/~siler/masi/eurosongs.html>

### Trip reports

Planlegger du tur til utlandet, vil du kanskje gjøre deg kjent med hva som er sett av fugl der du skal. Urs Geiser har samlet reiserapporter fra hele verden. Du finner dem på :

<http://matrix.crosswinds.net/~birdtrips/TripReports.html>

Engelsk-danske David B. Collinge har en samling på:

<http://biobase.dk/~david-c/birdex.htm>

og besøker du svenske Club 300's hjemmesider finner du en reisedatabase: <http://www.club300.se/>

### Lokaliteter i utlandet

Reiser du til kjente ornitologiske steder, så er det god mulighet for at det er laget egne hjemmesider for området. Nabolandene er svært aktuelle, og jeg har hatt glede av å sjekke ut områder i Sverige og Danmark før jeg har reist på ferie.

Skånes ornitologiske forening har glimrende sider om Skåne, der det vrimler av gode områder. Sjekk ut <http://www.skof.se/>

I Sverige finner du også Getterön på vestkysten på sidene : <http://www.getteron.com/>

Danmark er også et aktuelt land å besøke. Du får en oversikt over danske fuglelokaliteter på Stig Linanders hjemmesider :

[http://danbbs.dk/~linander/birdin\\_d.htm#dk](http://danbbs.dk/~linander/birdin_d.htm#dk)

### Lokaliteter i Norge

Også norske lokaliteter får i stigende grad egne hjemmesider. Mange fuglestasjoner har hjemmesider, men også andre fuglelokaliteter.

I Buskerud er det bare Linnestranda som har hjemmeside :

<http://home.sol.no/~jenygar/linnesst.htm>

Borrevannet i Vestfold ligger ikke lagt unna, der finner dere både rapporter og webkamera

[http://home.powertech.no/bjornaro/new\\_page\\_4.htm](http://home.powertech.no/bjornaro/new_page_4.htm)

### **Ornitologer**

Det er mange privatpersoner som har laget egne hjemmesider, der de presenterer seg selv og hobyen sin. Fra Buskerud kan vi nevne

Tore Vangs hjemmesider :  
<http://www.galleberg.gs.vf.no/tore.html>

og Audun Brekkes hjemmesider  
<http://www.uio.no/~audunbr/>

### **Arter**

Enkeltarter får av og til sine egne hjemmesider. Et flott eksempel fra England er Blue tits in cyberspace :

[http://home.istar.ca/~amon/bluetits\\_index\\_.htm](http://home.istar.ca/~amon/bluetits_index_.htm)

Der finner du også omtaler av andre meiser. I Norge har vi Per Ivar Nielsens hjemmesider om kortnebbgås. Der tar han i trekketidene i mot observasjoner av trekkende kortnebbgjess, som så legges ut på nettet, slik at vi kan følge utviklingen.

<http://home.sol.no/~perivani/>

Er du opptatt av å løse vanskelige bestemmelsesproblemer, så kan du oppsøke sider som denne :

<http://www.west.net/~dj/gulls.htm>

Her ligger bilder av alle draktvarianter av måker og det diskuteres ivrig omkring arter og raser. Har du selv tatt bilder av fugler du ikke klarer å bestemme har du stor mulighet til å få hjelp hvis du legger ut bildet på Internett.

Jan Kåre Ness samler fotografier av sjeldne fugler som er observert i Norge og legger dem ut på sine sider:

<http://home.sol.no/~jness/Bombild/bild.htm>

### **Bird Quiz**

Har du lyst til å teste dine evner til å bestemme fugl har du muligheten til å delta i konkurranser som arrangeres på nettet. Ta en titt på :

<http://www.angelfire.com/ms/moniotte/index.html>

### **Fuglebilder**

Hvis du bare vil beundre vakre fuglebilder på skjermen, kan du oppsøke noen av de sidene som presenterer bildene til dyktige naturfotografer. Italieneren Maurizio Sighele har lag ut bildene sine på

[http://web.tiscalinet.it/maudoc\\_birding/](http://web.tiscalinet.it/maudoc_birding/)

Danske Flemming Ahlmann, som har bidratt med flere av bildene i dette nummeret, har både bilder og lyd på sin hjemmeside :

<http://home0.inet.tele.dk/topcon/hjemmesider/fugle.htm>

### **Utstyr**

Handel på Internett er i ferd med å ta av for alvor. Også ornitologens behov er lettere å stille, når du finner nettbutikker beregnet på nettopp deg. Norsk Naturbokhandel er NOF's egen butikk. Der kan du finne kikkerter, teleskoper, bøker, videoer og alt som du måtte trenge. Du putter i «handlekurven» det du skal ha, og får det tilsendt. Varene kan du som oftest se bilde av og lese om på skjermen.

<http://www.norsk-naturbokhandel.no/>

Er du interessert i et bestemt varemerke, så er det som regel bare å søke, så finner du produsentens eller importørens hjemmeside. I noen tilfeller får du hjelp av uavhengige personer som lager sammenlikninger til glede for den som skal gjøre et valg.

### **Fuglebrettet**

NOF Trondheim lokallag har laget hjemmesider om vinterforing. Her får du tips om hva slags fuglemat som ulike arter foretrekker :

[http://home.sol.no/~jpstav/nof/ramme\\_tll.htm](http://home.sol.no/~jpstav/nof/ramme_tll.htm)

### **Fuglekasser**

Trenger du oppskrift på å lage fuglekasser ? Skogen i skolan, en svensk organisasjon har lagt ut tegninger på sine hjemmesider. Men kassetypen er norsk !

<http://www.skogeniskolan.se/sis/tips/holk.htm>

### Ringmerking

Hvis du har observert fugler med fargemerker kan du finne ut hvem som har merket dem ved å gå inn på sidene til Dirk Raes i Belgia :

<http://www.ping.be/cr-birding/cr-birding.htm>

### Andre hjelpemidler

Har du problemer med å finne ut hvilke arter som omtales på utenlandske websider ? Gå først til Babelbird :

[http://www.bavarianbirds.de/start\\_e.html](http://www.bavarianbirds.de/start_e.html)

Sett så inn adressen til den websiden du vil ha hjelp med og velg mellom engelsk, tysk, latin, fransk og spansk. Så får du tilføyd oversettelsen etter fuglenavnene. Er du god i latinske fuglenavn, så får du god hjelp på tyske og franske sider. Og hvis vi kan få med norsk, så bør dette bli et uvurderlig hjelpemiddel.

Hvis du lurer på når det er lavvann på din nærmeste vaderlokalitet, så kan du gå inn på :

<http://www.math.uio.no/cgi-public/tidepred/ftide>

Hvis du trenger å repetere hvordan været var den siste måneden kan du gå inn på Planteforsks automatiske værstasjoner :

<http://www.planteforsk.no/weather/kart.htm>

I Buskerud finnes det stasjoner i Lier, i Hokksund og i Hønefoss.

Vil du se fugleområdet ditt fra satelitt ? Gå inn på <http://terraserver.com>. Det er foreløpig begrenset dekning av Norge.

Dette er bare noen få utvalgte eksempler på hva som finnes på Internett. Hvis du vil lete videre selv, så kan du bruke en søkemotor som Kvasir: <http://www.sol.no> eller du kan kikke i en index som Yahoo! : <http://no.yahoo.com/>

**NORSK ORNITOLOGISK FORENING**  
Foreningens for fuglvern

- Styret
- Aktivitetsplan
- Siste nytt
- Fuglelenker
- NOF Buskerud
- Startsiden

**001597**

## Drammen og omegn lokallag

Foreningen samler fugleinteresserte mennesker fra Drammen, Nedre Elker, Lier, Røyken og Hurum. Vi har møter en gang i pr. måned i Strømsø menighetshus, foruten på ekskursionsjoner. Vi har flere fugleområder som vi besøker jevnlig, Linnestranda naturreservat, Miletjern, Langmyrdammen og Sandebukta. Noen av oss driver med prosjekter, bl.a. [vinteratlasprosjektet](#).

Vi har startet en epost-liste for ornitologer som vil diskutere og informere om fugler i Buskerud. Koordinator for listen er Jens Erik Nygård. Epost som sendes til ham videresendes til alle som melder seg på lista. Vi kaller lista for "Fugler i Buskerud" og alle meldingstitler bør starte med "FuBu :"

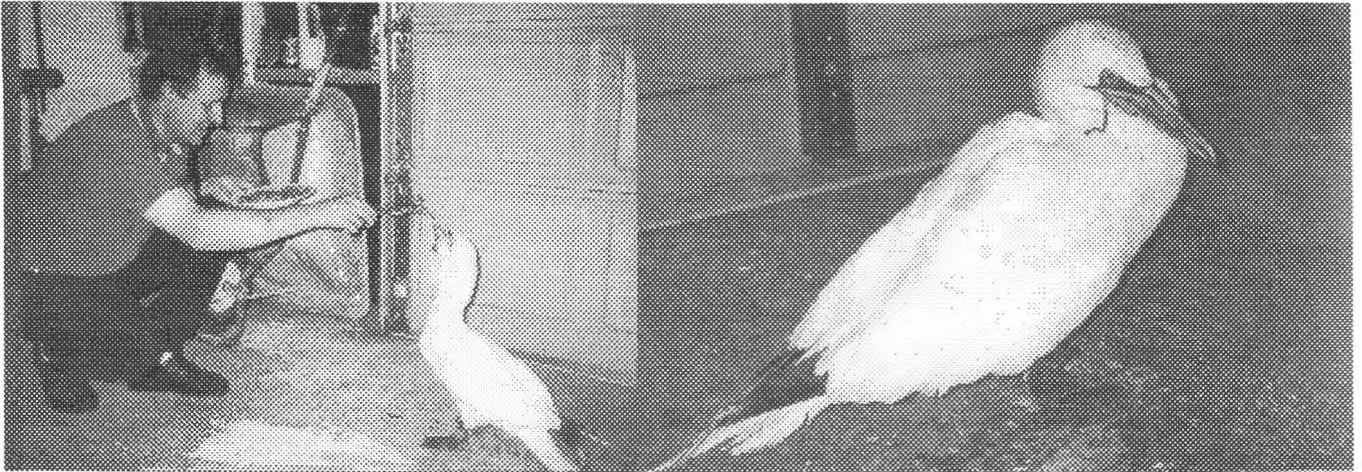
Til -JENS- hjemmeside

Sist oppdatert : 02.05.98

## Havsule i Lier

Som nevnt i forrige nummer ble det funnet en havsule helt avkreftet på et jorde i Sylling. Den ble tatt hånd om av Knut Arne Solberg, og matet med fisk fra settefiskanlegget til DOFA i Sjøstad.

Etter nesten en uke i garasjen til Knut ble den satt ut igjen på Tofte i Hurum, der den padlet i vei utover fjorden og forsvant i solglitret. Her er bildene :



Knut Arne mater havsula med fisk

Den viste etterhvert god appetitt



Fuglen ble transportert til Tofte i en aluminiumskasse. Alle fotos : Jens Erik Nygård

# Killingen Fuglestasjon - Rapport fra virksomheten i 1999

av **Torkild Jensen**

Feltfolket fant ut at det var best å markere slutten på et årtusen med en storsatsning på feltaktiviteten i Sandebukta. Således ble 1999 stasjonens hittil mest aktive år, med 120 besøksdager. Dette gav store resultater: 10 nye arter og en mengde interessante observasjoner for øvrig kan stasjonen skryte av!

## Stasjonsdriften i 1999

Tidligere rapporter i Buskskvetten har beskrevet bakgrunnen for opprettelsen av Killingen Fuglestasjon og formålet med driften. Stasjonen, som ble opprettet av NOF Drammen & Omegn lokallag i 1995, er nå etablert som en av de mest aktive fuglestasjonene i Norge. Driften er basert på frivillig innsats fra et fåtall personer. Til nå har stasjonsaktiviteten vært konsen-

trert rundt ordinær observasjonsvirksomhet. Stasjonen har som mål å utvide samarbeidet med Killingen Miljøleirskole og Drammen kommune, og drive undervisning, informasjonsvirksomhet og rekrutteringsarbeid. Et annet mål er å utvide satsningen på ringmerking i stasjonsområdet.

## Aktiviteten i 1999

1999 ble Killingen Fuglestasjons hittil mest aktive år. 120 dager var stasjonsområdet bemannet. Nesten hele stasjonsområdet ble bedre dekt enn tidligere, selv om de indre delene ble prioritert høyest. Bjerkøya mottok også mer oppmerksomhet enn den har gjort før. I tillegg ble en del hittil dårlig dekte områder undersøkt mer. Dette gjelder Kverntangen, et skogområde langs Sandebuktas østside og

Bekke/Bekkeskjær-området. Generelt var det en større andel dager med god dekning enn tidligere.

En annen gledelig trend med materialet er at hele høsten for første gang ble godt dekt. Tidligere har det gjerne vært perioder med svak dekning i september og oktober, men dette ble unngått i år. For øvrig er dekningen "fornuftig" fordelt utover året. Dessuten er det flere dager med god dekning av området enn tidligere.

De mest ivrige feltsliterne ved Killingen Fuglestasjon i 1999 var (antall dager i parentes): Ole Edvart Bakken (53), Tonny Andersen (41), Tore Vang (41), Torkild Jensen (15), Erland T. Tollefsen (13), Geir Brudal (10) og Mone Strand (7). Totalt har ca. 25 personer besøkt stasjonen i 1997.

Tabell 1. Bemanningsoversikt Killingen Fuglestasjon 1999. Den andre kolonnen angir totalt antall bemanningsdager pr. måned. Innenfor hvert område er dagene med dekning inndelt i god-middels-dårlig. Kolonnen "andre" representerer primært Kverntangen, Bekke og Bekkeskjær/Ødegårdsbukta.

Mnd	Tot	Killingen S	Killingen N	Gyltesøgr.	Bjerkøya	Langøya	Rødt.skj.	Komm.øya	Gåserompa	Indre deler	Annet
Jan	5	0-1-2	0-1-1	3-2-1	1-3-1	0-0-1	0-1-0	0-0-0	0-0-0	0-2-0	1
Feb	6	0-0-0	0-0-0	0-1-1	2-3-1	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-1-0	1
Mar	5	0-1-1	0-3-0	4-0-0	4-0-0	0-0-0	3-0-0	0-0-1	0-0-0	0-0-0	2
Apr	17	4-0-1	4-2-2	9-1-0	6-0-2	0-0-1	3-0-0	2-1-0	0-0-0	12-1-0	3
Mai	10	3-2-0	2-0-0	4-1-1	5-3-0	0-2-0	2-0-0	1-1-0	2-0-0	7-1-0	6
Jun	5	0-0-2	0-0-2	0-1-2	0-0-2	0-0-0	0-0-1	0-0-1	0-0-0	3-0-0	1
Jul	13	3-3-1	0-2-0	0-0-0	0-1-0	0-0-1	5-0-1	0-0-0	0-0-0	6-0-0	2
Aug	21	3-0-0	3-0-0	3-4-0	1-3-2	0-0-0	2-0-0	0-0-0	0-0-1	16-2-1	4
Sep	12	0-0-0	0-0-0	2-0-0	1-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0	11-1-0	4
Okt	10	0-1-1	0-0-1	0-0-1	0-0-1	0-0-0	1-0-1	0-1-0	0-1-0	9-0-0	2
Nov	10	0-0-0	0-0-0	1-0-0	1-0-0	0-0-0	1-0-0	0-0-0	0-0-0	7-2-0	1
Des	6	1-0-0	0-0-1	3-1-0	2-0-1	0-0-0	0-0-0	0-0-0	0-0-0	5-0-0	0
<b>Tot</b>		<b>14-8-8</b>	<b>9-8-7</b>	<b>29-11-6</b>	<b>23-13-10</b>	<b>0-2-3</b>	<b>17-1-3</b>	<b>3-3-2</b>	<b>2-1-1</b>	<b>76-10-1</b>	<b>27</b>
<b>Sum</b>	<b>120</b>	<b>30</b>	<b>24</b>	<b>46</b>	<b>46</b>	<b>5</b>	<b>21</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>87</b>	<b>27</b>

## Observasjoner 1999

176 arter ble registrert i stasjonssområdet til Killingen Fuglestasjon i 1999. Det er klart bestenotering så langt i fuglestasjonens periode – hele 36

arter flere enn forrige rekord!

Hele 10 nye arter ble registrert i løpet av 1999-sesongen. Disse artene er sivhauk, svartglente, aftenfalk, svømmesnipe,

dvergmåke, splitterne, spurveugle, hvitryggspett, fossekall og båndkorsnebb. Observasjonene av aftenfalk og svartglente må behandles av NSKF.

Tabell 2. Spesielle fugleobservasjoner i stasjonssområdet i 1999. Nye arter for området er markert med fete typer. Tabellen viser at fire nye arter ble registrert i stasjonssområdet i 1999. Den totale artslisten for området er nå på 228 fuglearter.

Art	Dato	Art	Dato
Gråstrupe	1 ind. 04.04.	<b>Aftenfalk*</b>	1 adult hunn 02.07.
Homdykker	1 ind. 17-18.04.	Vannkikse	1 ind. 24.01.
Dvergdykker	1 ind. 07-24.01., 1 ind. 12-18.09., 1 ind. 13.11.	<b>Svømmesnipe</b>	1 ind. 12.08.
Toppskarv	1 ind. 06.05.	Tundralo	4 ind. 23-27.09.
Hvitkinngås	3 ind. 28.08., 1 ind. 11-12.09.	<b>Dvergmåke</b>	1 ind. 10-12.09.
Skjeand	1 ind. 27.08.	<b>Splitterne</b>	1 ind. 26.07.
Lappfiskand	1 ind. 05.01., 1 ind. 01-07.04.	<b>Hvitryggspett*</b>	1 ind. 21.04.
Kongeørn	1 ind. 14.11.	<b>Spurveugle</b>	1 ind. 24.11.
<b>Sivhauk</b>	1 ind. 22-23.08., 1 ind. 10-12.09.	<b>Fossekall</b>	1 ind. 07.02.
<b>Svartglente*</b>	1 ind. 15.05.	<b>Båndkorsnebb</b>	1 ind. 25.01.
Jaktfalk	1 ind. 12.08.	Kjernerbiter	Bl.a. 35 ind. 11.09.

### Artskommentarer

Opplysningene om tidligere opptreden er hentet fra den nylig publiserte rapporten *Fuglefau-naen i Sandebukta* (Killingen Fuglestasjon; Jensen 1999b).

#### Smålom

Aldri før har så mye smålom blitt observert i Sandebukta. Tidligere er bare fire individer sett totalt, tre av dem i 1998. Observasjonen av 10 individer 29.04.1999 er oppsiktsvekkende! Det blir spennende å se om smålomen i økende grad benytter Sandebukta som rasteplass i årene fremover.

#### Storlom

Tre individer ble observert innerst i bukta 18.04. Dette er den første observasjonen av arten siden 1995, og den første gangen mer enn ett individ er sett samtidig.

#### Toppdykker

Arten økte i antall fra toppåret 1998. Som dette året var det april som var den beste måneden for arten. Opptil fire individer ble observert samtidig.

#### Gråhegre

Den positive tendensen fortsatte fra 1998. En ny rekordnotering ble produsert for området da 32 individer ble observert 14.11. Totalt ble nesten dobbelt så mange individer loggført i 1999 i forhold til i 1998. Grunneiere innerst i bukta har tipset om at det skal hekke noen få par innenfor stasjonssområdet innerst i bukta. Dette vil bli undersøkt i 2000.

#### Knoppsvane

Vinteren 1998/99 var fattig på knoppsvaner i stasjonssområdet. Bare litt over 60 individer overvintret. Enda lavere så antallet ut til å bli



vinteren 1999/00; I desember 1999 ble bare 10 individer observert i bukta. Dette ser dermed ut til å være de to svakeste vintrene for arten siden stasjonen ble opprettet. Myteansamlingen fra juni til august-september var mer som normalt, med rundt 60 individer.

### **Sangsvane**

Den stigende tendensen for sangsvane fortsatte fra 1998. Vinteren 1999/00 var sangsvanen mer tallrik enn knoppsvane i området, da maksimalt 33 individer ble observert i desember.

### **Grågås**

1999 medførte (heldigvis?) ikke en ny dobling i antallet grågås i bukta. Men et nytt maksimumsantall ble notert 09.09., da 645 individer ble sett. Flokker på flere hundre grågjess hadde tilhold i bukta fra ultimo juli til medio oktober. Det spekuleres nå på hvor disse gjessene kommer fra, om det er fra bestanden i Indre Oslofjord eller om det er fra Vestfold/Telemark.

### **Krikkand**

Krikkanda ble sett mye høyere antall enn tidligere i bukta. Maksimalt ble 160 individer observert 09.04. Dette er det høyeste antallet som er observert i området på lang tid. Observasjonsmateriale viser at krikkanda var tallrik i store deler av april, mens den opptrådte mer spredt og i beskjedent antall på høsttrekket.

### **Stokkand**

Som i 1998 var stokkanda områdets mest tallrike fugleart i 1999, tett fulgt av grågåsa. En ny rekord-notering ble gjort 04.04., da hele 575 stokkender hadde samlet seg i bukta. Nesten året rundt ble store stokkandflokker sett i området – de høyeste antallene i april, august og oktober/november.

### **Stjertand**

Stjertanda må etter hvert regnes som et vanlig innslag i Sandebuktas fuglefauna. I 1999 ble 75 individer loggført totalt. Det er mange gjengangere innblandet i dette tallet, men det sier mye om hvor regulær denne arten er blitt i stasjonsområdet. I august-september holdt 4-6 individer fast til i området.

### **Toppand**

Fjorårets rapport avslørte at toppanda økte kraftig

i området. Økningen har fortsatt i samme tempo i 1999. Maksimalt ble 45 individer observert 18.12. Totalt ble 468 individer loggført.

### **Bergand**

Til forskjell fra tidligere var berganda et temmelig regulært innslag i stasjonsområdets fuglefauna i 1999. 22 individer ble observert 15.05., og det er rekord for området. I november ble småflokker på 10-20 individer registrert jevnlig.

### **Havelle**

Enkeltindivider av arten ble observert jevnlig fra medio oktober og ut året. Tidligere foreligger det kun tre observasjoner av havelle i området.



Sivhauk hunn. Foto · Flemming Ahlmann

### **Rovfugler**

Det er alle rovfuglobservasjonene som de aktive først og fremst vil forbinde med Sandebukta i 1999. Først og fremst skyldes dette at områdets to første nasjonale "bomber" kom innenfor denne gruppen fugler. 15.05. fikk Tonny Andersen og Erland Tollefsen se en fugl som var ukjent for dem ved Kommersøya. Fuglen ble bestemt til en svartglente! En vakker sommerkveld 02.07. fikk Tore Vang med seg årets andre store sjeldenhet i bukta, da en nydelig, gammel aftenfalkhunn passerte han ved Bekkestranda. En tredje ny art for området ble først sett av Tonny Andersen 22.08. Dette var den etterlengtede sivhauken, som nok i flere år har passert ornitologenes årvåkne blikk innerst i bukta.

Utenom disse "flaggskipene" var det også ellers uvanlig mye rovfugl å se i stasjonsområdet i 1999. Spesielt gjaldt dette spurvehauk, vepsevåk og musvåk. Tabell 3 oppsummerer rovfuglobservasjonene i stasjonsområdet i 1999.

Tabell 3. Forekomst av rovfugl i Killingen Fuglestasjons område i 1999. Kolonnen "andre rovfugler" inneholder aftenfalk, dvergfalk, svartglente og jaktfalk.

Måned	Sivhauk	Hønehauk	Spurvehauk	Vepsevåk	Musvåk	Fjellvåk	Fiskeørn	Vandre-falk	Tårnfalk	Andre rovfugler
Mars			2		3					
April		1	4		10	1	12			
Mai			2		3		9			1
Juni							2			
Juli			1		4		7			1
August	2	3	9	8	11	1	22	4	3	1
September	3		7		3		8	3		
Oktober			3							
November			1							
Desember			1							
TOTAL	5	4	30	8	34	2	60	7	3	3

Tabellen viser at fiskeørna fremdeles er områdets vanligste rovfuglart. En stor del av observasjonene for denne arten er trolig av fugler som hekker rundt stasjonsområdet. For de øvrige artene er det sannsynligvis en høyere andel trekkgjester. Særlig gjelder dette musvåk, vepsevåk og spurvehauk. Tidligere år har ikke vært i nærheten av slike antall av disse artene. Vepsevåk er ikke observert i området de siste ti årene før 1999!

#### \*Svømmesnipe

Det er meget sjeldent å se svømmesniper i Sørøst-Norge på trekk. Det var derfor en stor overraskelse for Tore Vang å få øye på en ungfugl innerst i bukta 12.08.

#### \*Splitterne

Dette er en art som flere feltslitere har ventet på i stasjonsområdet. 26.07. fikk Tore Vang øye på ett eksemplar av arten utenfor Kverntangen.

#### \*Dvergmåke

Tonny Andersen fikk gleden av å se områdets første dvergmåke, en annen art som lenge har "sneket seg unna". Den unge dvergmåka ble først sett 10.09., men flere observatører fikk glede av den et par dager fremover.

#### \*Hvitryggspett

Rykter har lenge gått om at det skal finnes hvit-

ryggspett i skogområdene rundt Sandebukta. Det måtte imidlertid en utvandret nordtrønder til for å se den nede i stasjonsområdet. Det gjorde Tore Vang 21.04.

#### \*Spurveugle

Bedret dekning i skogområdene langs bukta er nok forklaringen på at spurveugla ble ny art for området i 1999. Tore Vang registrerte ett individ ved Bekke 24.11.

#### \*Fossekall

Også denne arten ble ny for området i 1999. Fossekallen ble sett ved Sande Paper Mill 07.02. av Tore Vang.

#### \*Båndkorsnebb

Nok en skogstilhørende art som ble ny for området i 1999. Tore Vang, som nylig har bosatt seg ved Bekkestranda, står bak også denne nye arten for området.

### Ringmerking i 1999

#### Nettfangst

Arbeidet med å prøve ut områdets potensiale for trekkfuglmerking fortsatte også i 1999. Tabell 4 viser fjorårets resultater på merkefronten.

Tabell 4. Ringmerking av fugler innerst i Sandebukta 27-30.08.1999. Tabellen viser antall nymerkinger fordelt på art.

Art	Antall
Løvsanger	42
Grønnsisik	1
Trepiplerke	1
Rødstrupe	18
Blåmeis	12
Rørsanger	10
Blåstrupe	3
Gråtrost	1
Kjøttmeis	3
Sivspurv	5
<b>TOTAL</b>	<b>97</b>

Også i år ble ringmerkingsinnsatsen lagt til innerst i bukta, på østsiden av utløpet av Sandeelva. Grunneieren er meget positiv til ringmerkingsaktiviteten her, og det er fullt mulig å tilrettelegge for nettfangst videre i fremtiden. Det ble i 1999 benyttet syv fangstnett, med en litt annen plassering enn i 1998. Resultatet av tre dagers morgenfangst (samt en dag med beskjeden fangst på ettermiddagstid) ble oppunder hundre fugler – et tilfredsstillende resultat.

Konklusjonen av fire års forsøksvis nettfangst i Sandebukta er at området har et godt potensiale for mer standardisert trekkfuglfangst av fugl. Den beste tiden er trolig fra midten av juli til midten av oktober. Vi har foreløpig satset lite på vårfangst, men det virker som at april-mai kan gi gode resultater. Det finnes gode lokaliteter i hele stasjonsområdet. Av praktiske grunner ser det imidlertid ut til at de indre delene er best egnet. Her vil trolig fangstutbyttet også være jevnest.

I 2000 foreligger det planer om å utvide satsingen noe. En ønske å kjøpe inn noen flere nett, slik at en kan ha oppe 10-15 nett. Det er planer om å få til ringmerking med jevne mellomrom fra august og litt utover høsten. Personer som er interessert i å være med, bes om å ta kontakt!

### Rapporten *Fuglefaunaen i Sandebukta*

På tampen av 1999 ble endelig rapporten *Fuglefaunaen i Sandebukta* trykket, etter lang tids

skriveprosess og korrekturlesning, samt arbeid med å få økonomien til trykking på plass. Rapporten ble til slutt trykket ved hjelp av støtte fra Sande Kommune og NOF, Drammen og Omegn lokallag. Norsk Fuglevernssfond er i tillegg om-søkt om støtte.

Rapporten er en oppsummering av all kunnskap som foreligger om fuglelivet i stasjonsområdet. Alle arters forekomst er inngående beskrevet, med referanser til nasjonale og internasjonale verk. Dessuten er de viktigste fuglelokalitetene i stasjonsområdet beskrevet. Dette vil forhåpentligvis bli et viktig referanseverk for interesserte i mange år fremover.

Rapporten selges av Killingen Fuglestasjon for kr. 100,-.

### Driften av stasjonen

Stasjonsbygningen, Iversens Hus på Killingholmen, ble brukt litt mer i 1999 enn i 1998. Huset er nå i fullt brukbar stand, og stasjonens nye båt har lettet transporten til og fra øyene i det ytre stasjonsområdet.

Fuglestasjonen overtok i 1999 ansvaret for registreringer av hekkende sjøfugl langs kysten av Hurumlandet. Dette vil bidra til at stasjonen får en jevnere økonomi.

Stasjonsstyret i 1999 besto av Erland Teie Tollefsen (leder), Tonny Andersen (kasserer) og Torkild Jensen (sekretær).

### Takk!

En stor takk rettes til samtlige som har besøkt Killingen Fuglestasjon i 1999 og/eller på andre måter bidratt til stasjonsarbeidet. Grunneiere langs Sandebukta, Sande og Drammen kommuner fortjener en stor takk for samarbeid og velvilje.

### Litteratur

Jensen, T. 1999a. *Killingen Fuglestasjon 1998*. Buskskvetten 1/1999.

Jensen, T. 1999b. *Fuglefaunaen i Sandebukta*. Killingen Fuglestasjon. 54 s.



# ÅRSBERETNING

## for Norsk Ornitologisk Forening, Øvre Eiker lokallag 1999

### Tillitsvalgte

Leder - Per Øystein Klunderud  
Nestleder - Inge Stensrud  
Kasserer - Jostein Bakke  
Sekretær - Bjørn Tore Bollerud  
Styremedlem - Jorunn M. Haugen Barrow  
Styremedlem - Bjørn Roar Skullestad  
Varamedlem - Kristen Grøslund  
Varamedlem - Jon Trygve Johnsen  
Valgkomité - Magne Sjøblom (leder)  
Valgkomité - Inger T. Steen  
Revisorer - Anders Hals og Tore Lagesen  
Tårngruppe - Jan Trygve Bollerud (leder), K. Grøslund og J.T. Johnsen.  
Fuglekasse - og ringmerkingsgruppe - Anders Hals (leder, K. Grøslund og J.T. Johnsen)

### Medlemstall

Foreningen har hatt 93 betalende medlemmer i 1999.

### Møter

Foreningen har i 1999 av holdt 8 medlemsmøter og 5 styremøter. Tall i parentes er antall fram-møtte.

01.02 :  
Årsmøte - Kathrin C. Hofmann, Svalbard (29)  
01.03 :  
Roar Solheim - Fugler i kulturlandskapet (36)  
26.04 :  
Steinar K. Nielsen - Sklinna fyr (31)  
06.09 :  
Medlemmenes møter + K. Værnes, J.L. Hals (31)  
27.09 :  
Åge Midtgard - Naturbilder med overtoning (28)  
25.10 :  
Arne Heggland - Hvitryggspett (36)  
15.11 :  
Tore Slagsvold - Kråke (24)  
06.12 :  
Odd Frydenlund Steen - Kongeørn (32)

### Ekskursjoner

Det er avholdt 10 ekskursjoner. Tall i parentes er

antall deltakere.

12.03 : Uglevandring Jungervn. (7)  
01.05 : Tårndag (17)  
13.05 : Tårndag (22)  
31.05 : Tur til Raje (7)  
11.06 : Nattsangertur Fiskumvannet (19)  
21.06 : Tur til Raje (3)  
05.09 : Tårndag (4)  
19.09 : Mølen og Ilene, Vestfold (3)  
26.09 : Tårndag (5)  
03.10 : World Birdwatch (2)

### Økonomi

Lokallaget har også i 1999 hatt et meget godt økonomisk år med ca. kr. 44500,- i omsetning og ca. kr. 6500,- i driftsoverskudd. Ved årsskiftet er det satt av kr. 10000,- til arbeid med framtidig publikasjon i Kongsberg, og kr. 5500,- til fornying av «Fugler i Øvre Eiker». Det henvises for øvring til regnskapet.

### Faglig arbeid

#### Kongsbergprosjektet :

1999 var det tredje og siste året med feltarbeid innenfor prosjektet. Hytteområdet på Raje og omegn var prioritert. Olav Sâtvedt har vært prosjektleder og førte i pennen en rapport over hovedområdet. Ved siden av feltarbeidet har det vært samlet inn opplysninger fra ulike kilder. Det har vært avholdt 2 prosjektmøter. Foreningen har mottatt kr 4.000 for dugnadsinnsatsen. Ved årsskiftet har foreningen satt av totalt kr 10.000,- til bruk ved produksjon av hefte; "Fugler i Kongsberg gjennom 100 år" (planlagt i år 2001).

#### Rapport "Fugler i Øvre Eiker 1998"

For femte året på rad utga lokallaget en kommunerapport med hovedvekt på Fiskumvannet. Redaktører var Bjørn Tore Bollerud og Per Øystein Klunderud. Jon Trygve Johnsen og Kristen Grøslund bidro med systematisering av stoff, mens Roger Holmen bidro med tegninger. Rapporten på 29 sider utkom i mal, og ble sendt alle medlemmer, kommunen, fylkesmannen m.fl., totalt ca. 125 eks. Foreningen mottok kr 7.000 i støtte fra

Ø.E. kommune/Fylkesmannen til arbeidet med rapporten.

I forbindelse med foreningens 25 års jubileum ble utgave nr 2, 3 og 4 av "Fuglefaunaen i Øvre Eiker" (A. Nævra 1975, 1977 og 1979) kopiert opp.

#### Kurs

12 av foreningens medlemmer deltok under foreningens kurs med Magnus Ullman i Øvre Eiker 13.-16.05. Det var det 3. i rekken i lokallagets regi med Ullman som faglig ansvarlig. Biotopene kurset tok for seg var innlandsvåtmark, kyst og skog, med besøk på hhv. Fiskumvannet, Mølen og Ilene og overnatting på cellehyttene ved Junger. Kurset ga ytterligere kunnskap med stor bredde i stoffet.

#### Uttalelser og møter

Foreningen var representert i 2 møter i "Referansegruppe for biologisk mangfold i Øvre Eiker" i regi av Ø. E. kommune. - Foreningen avga høringsuttalelse vedr. "Avtale for kommunale tjenester for vilt- og fiskeforvaltning", dog uten at denne ble vektlagt i endelig utkast. - Etter initiativ fra lokallaget ble det avholdt et møte med Odd Frydenlund Steen vedr. feltarbeid med rovfugl. Resultatet ble at ytterligere 3 av foreningens medlemmer kom med i dette arbeidet.

**RINGMERKINGS- OG FUGLEKASSEGRUPPE**  
Hovedaktiviteten har foregått på Hals. Totalt antall ringmerka fugler i 1999 ble ca. 2435, fordelt på 54 arter. Unger ringmerka i kasser utgjorde 350 ind. Øvrige var nettfangst.

#### **TÅRNGRUPPA**

Det har vært gjennomført en vår- og en høstrengjøring på tårnet. Ellers er gruppas medlemmer blant de ivrigste brukerne av tårnet. Ca. 25. august forsvant observasjonsboka fra tårnet. Den inneholdt opptegnelser fra januar og fremover.

#### **ANNET**

\* NRK Buskerud har gjennom hele året gjort opptak til et TV-program om fuglekikking og foreningen. (Dette skal etter planen sendes i "Ut i naturen" i mars 2000.)

\* Flere av foreningens medlemmer, med M Sjøblom og Ø. Temtemoen i spissen, har bidratt med vardebygging på Slettfjel i forbindelse med årtusenskiftet.

*Darbu jan. 2000, Per Ø. Klunderud for styret.*



Knoppsvane. Foto : F. Ahlmann

## 10 fuglespørsmål av Jens Erik Nygård

1. Hvilke arter er dette ?  
(A og B nedenfor)
2. Hvilken norsk fugleart er nærmest i slekt med blåstrupa ?
3. Hvilken fugleart forbinder du med Lier-mannen Knut Arne Solberg ?
4. Hvilken sjelden fugleart holdt til på Fiskumvannet mesteparten av fjoråret ?
5. Hvilken fugl passer best til denne beskrivelsen : «En liten, kompakt, kortstjertet fugl med stort hode og oppropsjonalt lang nebb. Lyssende iøynefallende farger.....»
6. Hvilken art har det latinske navnet *Anas crecca* ?
7. Hvilken fuglestasjon ligger i skjærgården utenfor Kragerø ?
8. Hvilke 3 arter av korsnebb forekommer i Norge ?
9. Hva er det svenske navnet på svartanda ?
10. Fra hvilken vill art stammer bydua ?

Svarene står i ramma nederst på siden.

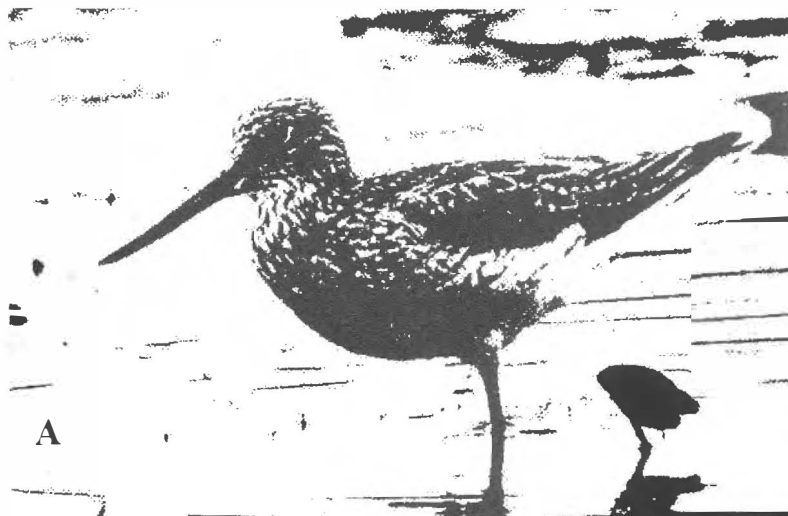


Foto : Arne Nævra (manipulert)

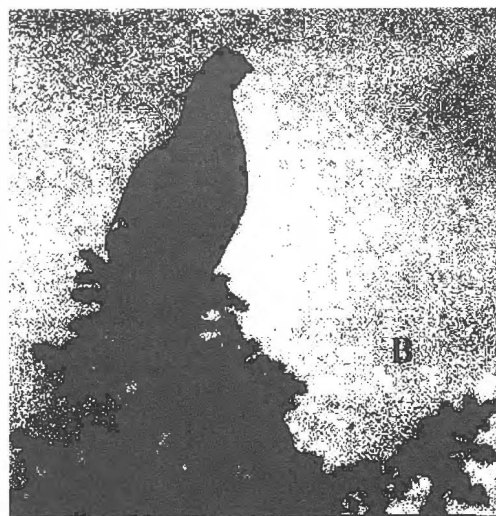


Foto : Tom Strømstad (manipulert)

- Svar :
1. A. Gluttsnipe, B. Orrhane
  2. Nattergalen
  3. Kattugle
  4. Svarthalssdykker
  5. Isfugl
  6. Krikkand
  7. Jomfruland
  8. Gran korsnebb, furukorsnebb, båndkorsnebb
  9. Sjøorre
  10. Klippedua

## Viktige adresser i Buskerudornitologien

### Drammen Lokallag

Formann	Tonny Andersen	Brønnbakken 28, 3038 Drammen	Tlf. 92017293
Nest formann	Geir Brudal	Berberisvn 4, 3408 Tranby	Tlf. 32850136
Sekretær	Vegard Andersen	Egedius gate 1, 3040 Drammen	Tlf. 32890452
Kasserer	Ole E. Bakken	Andorsrudv. 120, 3039 Drammen	Tlf. 32883731
Styremedlem	Lars Thomas Poppe	Apalveien 18, 3010 Drammen	Tlf. 90140631
	Morten Gaathaug	Sagstuveien 14C, 1405 Langhus	Tlf. 64868874
Varamedlem	Knut Jørgensen	Tyrihans 8, 3055 Krokstadelva	Tlf. 32874359
	Erland Tollefsen	Gamle Kongevei 1, 3070 Sande	Tlf. 33770968

### Øvre Eiker Lokallag

Leder	Per Øystein Klunderud	Klunderud gård, 3322 Darbu
Nestleder	Inge Stensrud	Postboks 71, 3320 Vestfossen
Kasserer	Jostein Bakke	Hermanbakken 10, 3050 Mjøndalen
Sekretær	Bjørn Tore Bollerud	Nyveien, 3322 Darbu
Styremedlem	Jorunn Haugen Barrow	Uranusveien 93, 3055 Krokstadelva
	Bjørn Roar Skullestad	Efteløt, 3618 Skollenborg
Varamedlem	Kristen Grøslund	Gamle Kongsbergvei, 3322 Darbu
	Jon Trygve Johnsen	Gamle Kongsbergvei, 3322 Darbu

### NOF Hemsedal l.l.

Bent Fjellheim                      3560 Hemsedal                      Tlf. 32062272

### NOF Geilo l.l.

Lars Egil Furuseth, Dagali      3580 Geilo

### NOF Hole og Ringerike l.l.

Postboks 52, 3529 Røyse

### LRSK :

Leder	Torkild Jensen	Smiskardet 46, 7563 Malvik
Medlem	Steinar Stueflotten	Damenga 19, 3032 Drammen
	Jon Ludvig Hals	Uranusvn. 2, 3055 Krokstadelva
	Kent Myrmo	Inngjerdinga 11, 3514 Hønefoss
	Lars Thomas Poppe	Apalveien 18, 3010 Drammen

### Vinteratlas:

Steinar Stueflotten              Damenga 19, 3032 Drammen

### Prosjekt Fiskeørn :

Tonny Andersen                  Brønnbakken 28, 3038 Drammen                  Tlf. 92017293

Returadresse :  
NOF avd. Buskerud  
v/Jens Erik Nygård  
Brinken 19  
3400 Lier

C - BLAD

# A5 --- A4 HEFTER

VINDUSPOSTEN

Håndbøker  
Tidsskrifter  
Manualer  
Prislister

MEDLEMSBLADET

Kataloger  
Skoleaviser  
Programmer  
Medlemsblader

**STOKKE TRYKK**

Stokke Trykk - 3175 Ramnes  
Tlf.: 33 39 79 09 - Fax: 33 39 78 59 - Mob.: 915 14 311